

Til § 9.

De i §§ 5 og 6 indeholdte bestemmelser finder tilsvarende anvendelse på de her omhandlede forhold.

Til § 10.

I bestemmelsen fastslås bevillingshaverens pligt til hvert år at afgive meddelelse om resultatet af de stedfundne undersøgelser, ligesom statens ret til at foretage geologiske undersøgelser af videnskabelig karakter inden for koncessionsområdet fastslås.

De nærmere regler om bevillingshaverens oplysningspligt vil være at indsætte i koncessionsvilkårene.

Der foreslås i stk. 2 tilvejebragt hjemmel for, at ministeren som et vilkår for meddelelse af koncession på efterforskning (og udnyttelse, jfr. § 18) skal kunne fastsætte, at bevillingshaveren til personer, som inden for koncessionsområdet finder eller først gør opmærksom på forekomsten af værdifulde råstoffer, efter ministerens bestemmelse udbetaler vedkommende en dueør.

Tilsvarende bestemmelser findes i andre landes minelovgivning.

Til § 11.

Bestemmelsen indeholder hjemmel for, at ministeren kan udpege et tilsyn med efterforskningsarbejdet, der skal være berettiget til at forlange sig meddelt alle nødvendige oplysninger til sikring af, at arbejdet udføres på forsvarlig måde.

De nærmere regler herfor vil være at fastsætte i koncessionen, herunder spørgsmålet om betaling for tilsynet.

Til § 12.

Bestemmelsen indeholder forbud mod, at koncessionen overdrages til andre uden forud indhentet tilladelse fra ministeren, samt om at koncessionen som sådan er undtaget fra retsforfølgning.

Til § 13.

Bestemmelsen fastslår bevillingshaverens ret til inden for koncessionsområdet at udføre de nødvendige anlæg m. v., men denne ret må dog ikke være til hinder for andres adgang til færdsel eller til at udøve jagt, fiskeri og lignende. De nærmere vilkår herfor fastsættes i koncessionen.

I stk. 3 hjemles der adgang for ministeren til i givet fald at gennemføre de ved koncessionshaverens virksomhed nødvendiggjorte fjernelser af andre tilhørende bebyggelser m. v. Vel er i princippet arealer i Grønland ikke underkastet privat ejendomsbesiddelse, men der er dog i form af brugsrettigheder, det være sig byggegrunde, græsningsarealer eller fangstpladser, opstået sådanne rettig-

heder, herunder altså også fiske-, fangst- og jagtrettigheder, som kun kan fjernes ved ekspropriation, og naturligvis kun mod fuld erstatning.

Denne erstatning skal i mangel af mindelig overenskomst fastsættes af en kommission på 3 mand, hvoraf formanden skal være en af prææsidenten for Højesteret udpeget dommer.

Til § 14.

Bestemmelsen indeholder hjemmel til fastsættelse af koncessionshaverens pligt til at gennemføre et effektivt efterforskningsarbejde og konsekvenserne af, at denne pligt og andre vilkår ikke opfyldes.

Man har dog ment at burde indføre adgang for ministeren til, når omstændighederne taler herfor, at kunne meddele dispensation.

Til kapitel IV.

Om udnyttelse.

Til § 15.

Det fastsættes heri, at en koncession, der indebærer eneret til udnyttelse af råstoffer, som hovedregel kun kan meddeles til aktieselskaber, der er registreret her i riget, men der stilles ikke krav om, at aktiekapitalen eller dele af denne skal tilhøre danske statsborgere.

Ansøgere må, for at kunne få en udnyttelseskoncession, kunne dokumentere at råde over de fornødne pengemidler og den fornødne sagkundskab.

Det er fundet naturligt at bestemme, at ministeren, forinden koncession til udnyttelse meddeles, forelægger sagen for det i henhold til § 2, stk. 1, i lov nr. 181 af 8. maj 1950 om efterforskning og indvinding af råstoffer i kongeriget Danmarks undergrund nedsatte folketingsudvalg. Efter henstilling fra Grønlands landsråd er det endvidere bestemt, at der forinden en koncession meddeles, skal indhentes en udtalelse fra Grønlands landsråd, men som nævnt i de indledende bemærkninger forudsættes det, at landsrådets forretningsudvalg kan afgive denne udtalelse, hvis en sag haster.

Der foreslås ikke i stk. 2 fastsat nogen maksimumstørrelse for det område eller omfanget af råstoffer, som koncessionen meddeles for. Der foreslås derimod indført hjemmel for at kunne begrænse koncessionen på forskellig måde med hensyn til arten og omfanget af råstoffer. Med hensyn til arealstørrelsen vil afgrænsning være at foretage på grundlag af en vurdering over, hvor stort et område der skønnes påkrævet til virksomhedens drift. Der forudsættes, at dette område normalt må være betydeligt mindre end det ved en efterforskningskoncession meddelte område.